

Namn på älgförvaltningsområdet

Klarälven-Fryken ÄFO

Älgförvaltningsplan för perioden

Reviderad datum

Revidering orsak

Registrerad areal för ÄFO (ha)

Registrerad areal ÄSO totalt (ha)

Registrerad areal licensområden

Antal älgskötselområden

Antal licensområden

Registrerande län

ÄFO nummer i Länsstyrelsens register

Fastställd av länsstyrelsen den

Fastställd av länsstyrelsen den

Länsstyrelsens ärendenr

2022	till och med	2024
2022-06-01		
Ny planperiod		
127 839		
94 501	Andel av ÄFO:	74%
30 622	Andel av ÄFO:	24%
3		
18		
Länsstyrelsen i Värmlands län		
äfo-17-004		

Länsstyrelsens noteringar och villkor för beslut om fastställande av planen:

INNEHÅLL:

1. MÅLSÄTTNINGAR

- 1.1 Älgstammen
- 1.2 Skog och betesskador

2. NULÄGESBESKRIVNING

- 2.1 Uppgifter om älgstammen
- 2.2 Uppgifter om skogstillstånd och betesskador
- 2.3 Skador på gröda
- 2.4 Trafikolyckor med älg
- 2.5 Övrig dödlighet
- 2.6 Predation

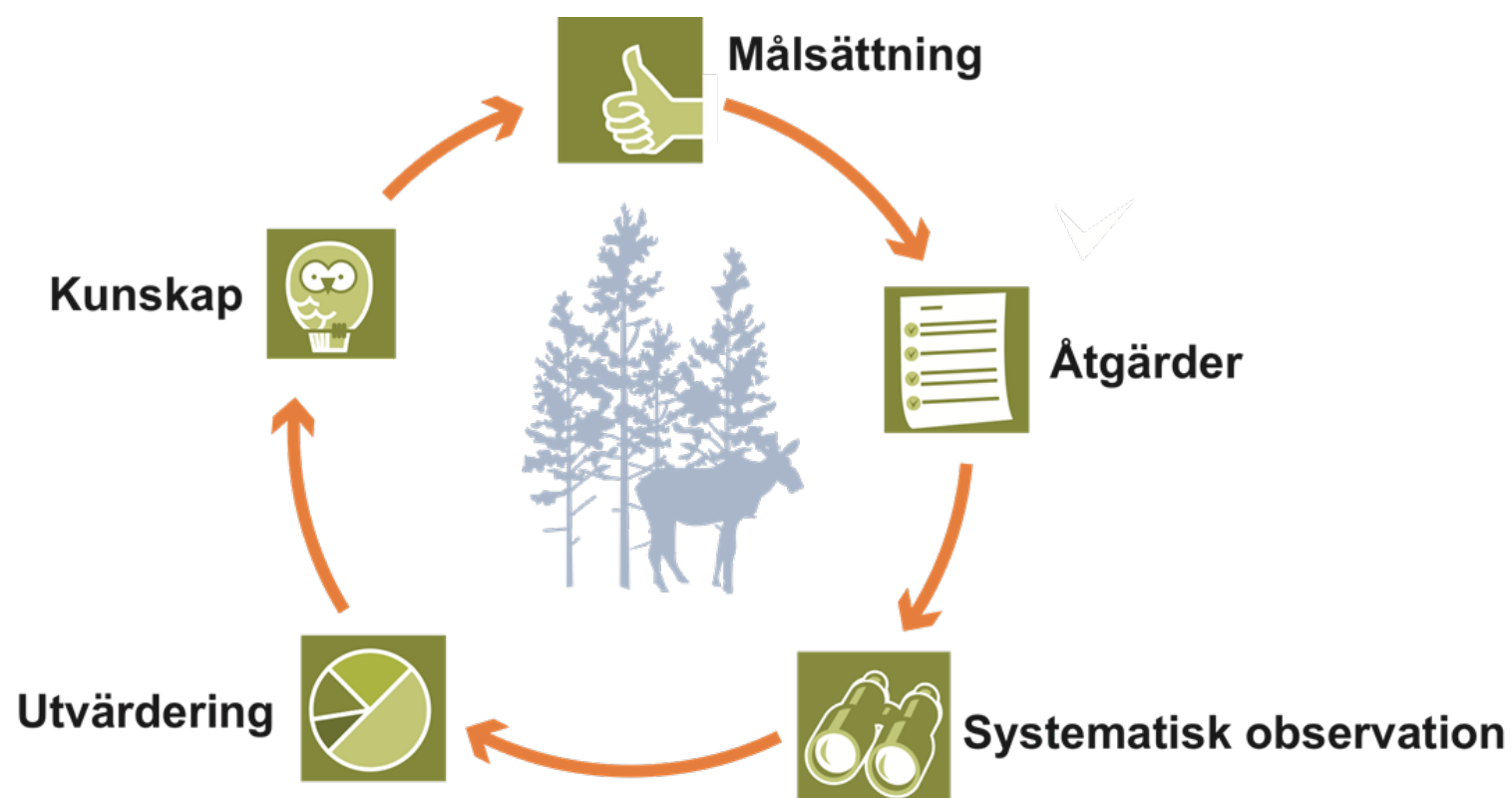
3. SAMMANFATTNING MÅLSÄTTNINGAR OCH NULÄGE

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

- 4.1 Planerad avskjutning
- 4.2 Avskjutningsförslag licensområden
- 4.3 Planerade inventeringar

5. ÖVRIGT

- 5.1 Samråd och förankringsprocess
- 5.2 Granskning av ÄSO-planer
- 5.3 ÄFGs råd och vägledning för ÄSO-planer
- 5.4 Uppföljning och revideringsbehov

1. MÅLSÄTTNINGAR

1.1 Mål för älgstammens utveckling inom älgförvaltningsområdet

Kvantitativ målsättning för treårsperioden

Antal de kommande 3 åren

Öka	Oförändrad	Minska
☐	☐	☒

Älgstammen ska

Med hänsyn till:

Mål för vinterstam

2024
9,5
151

Vinterstam älg/ 1000 ha

efter jakt

Vinterstam älg/ 1000 ha ungskog

efter jakt

Kvalitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

Andel tjur av vuxna:

36%

i älgobs

Antal kalvar per hondjur:

0,65

uttryckt som ett decimaltal enligt älgobs

Målsättning kalvandel i avskjutning:

40%

av totala avskjutningen

Slaktvikter kalv (kg)

70

i medelvikt för alla vägda kalvar från jaktstart

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

1.2 Övergripande målsättningar för skogens utveckling inom **ÄLGFÖRVALTNINGSOMRÅDET**

Tallar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	5%	Ange i %
Granar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	1%	Ange i %
Tallar	ANDEL oskadade av klövvilt vid 5 m	85%	Ange i %
Tallar	ANTAL oskadade av klövvilt vid 5 m	1200-1600	Ange i stammar/hektar

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR

2.1 Uppgifter om älgstammen inom älgförvaltningsområdet

Uppgifter om älgstammen och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.1.1 Den totala avskjutningen inom ÄFO på årsbasis

Bör avse de senaste tre årens avskjutning.

År	2019	2020	2021
Tjur	123	127	129
Hondjur	96	117	101
Kalv	165	196	140
Totalt	384	440	370
Totalt per 1000 ha	3,0	3,4	2,9
Totalt per 1000 ha ungskog	57,4	65,5	54,1
Areal (ha för respektive år)	127 895	127 917	127 840

Sammanställning av avskjutningen de senaste tre åren för uppföljning av kvalitetsmålen.

År	2019	2020	2021
Tjurandel avskj. (tjur/vuxna)	56%	52%	56%
Kalvandel avskj. (kalv/totalt)	43%	45%	38%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.2 Älgobservationer (älgobs)

Minst de senaste fyra årens älgobs jämförs för att trenden i älgpopulationen ska kunna följas.

År	2018	2019	2020	2021	Medel
Antal obstimmar	17 973	19 986	21 690	19 412	19765
Observationer per mantimme	0,083	0,106	0,095	0,094	0,095
Antal kalvar per hondjur	0,58	0,63	0,69	0,62	0,63
Andel tjur av vuxna	38%	34%	37%	37%	36%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.3 Spillningsinventering

År	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal provytor						
Antal dagar i inventeringsperiod						
Antal funna spillningshögar						
Spillningshögar per älg och dygn						
Antal högar per ruta (täthetsindex)						
Vinterstam i antal/1000 ha (max)						
Vinterstam i antal/1000 ha (min)						
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)						
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)						

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.1.4 Kalvvikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda älgkalvar inom ÄFO från de senaste tre åren.

År	2017	2018	2019	2020	2021
Antal vägda kalvar					
Slaktvikt kg septemberjakt (vägda)	0	0	0	0	0
Slaktvikt kg oktoberjakt (vägda)	67	63	66	61	63
Slaktvikt kg medel (vägda)	67	63	66	61	63

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.5 Flyginventering

År			
Tjur			
Ko			
Kalv			
Totalt			

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.6 Bedömning av den nuvarande älgstammen inom älgförvaltningsområdet

Antal de senaste 3 åren	Ökat	Oförändrad	Minskat
Älgstammen har	☐	☐	☒

År	2017	2018	2019	2020	2021
Vinterstam, älg/1000 ha				12,0	11,0
Vinterstam, älg/1000 ha ungskog			0	229	206

Beräknad sammansättning vid periodens start

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur	333	24%	2,6	32%
Ko/kviga	704	50%	5,5	
Kalv	369	26%	2,9	
Summa	1406	100%	11,0	

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Kvalitet de senaste 3 åren	Minskat	Oförändrad	Ökat
Tjurandelen	☐	☒	☐
Medelåldern	☐	☒	☐
Kalvvikterna	☒	☐	☐
Reproduktionen	☐	☒	☐

2.1.7 Sammanställt beräkningsunderlag för analys i Älgfrode

Data till Älgfrode

Områdets areal i ha	127839
Målsättning	
Antal älgar per 1000 ha	9,5
% tjur av vuxna	36%

Älgstammens egenskaper

	Medel 4 år	Medel 3 år	Senaste år
Enligt älgobs			
% tjur av vuxna	36%	36%	37%
Antal kalvar per vuxet hondjur	63%	65%	62%
Enligt avskjutning			
% tjurkalv av alla kalvar	52%		

Avskjutning

Antal vuxna tjurar	129
Antal vuxna hondjur	101
Antal kalvar	140

Dödlighet utöver jakt

	Rovdjur	Trafik	Övrigt
Antal vuxna tjurar per år	13,1	8,0	8,0
Antal vuxna hondjur per år	13,1	6,3	10,0
Antal kalvar per år *	118,9	6,0	10,0

Älgstammens storlek

Antal älgar per 1000 ha	11,0
-------------------------	------

Bedömd eller beräknad sammansättning enligt Älgfrode antal vid periodens slut (utökad uppgift ej obligatorisk)

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur				
Ko/kviga				
Kalv				
Summa	0	0%	0,0	

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.2 Inventeringar av skogstillståndet inom älgförvaltningsområdet

Uppgifter om skogstillståndet och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.2.1 Fodertillgång och skadeläge på skog enligt Skogsstyrelsens foderprognoser och Äbin

Fodertillgång och prognos	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Areal ungskog	6 693	6 716	6 841	7 115	7 503	8 038	8 613
RASE (rönn, asp, sälg, ek), andel ytor med förekomst		48%	31%	34%	%		

Utveckling kommande 5 åren	Ökande	Oförändrad	Minskande
Areal tallfoder	☒	☐	☐

Ange resultat från tre senaste inventeringarna			Medel tre senaste inventeringarna
2018	2020	2022	
26%	18%	8%	14%
26%	31%	35%	32%
85%	82%	87%	85%
2%	3%	7%	4%
3%	1%	0%	1%

Övriga uppgifter om skogstillståndet enligt Äbin

Tallar	Årsskada Tall (vinterskador + sommarskador)
Tallar	Andel Tallstammar utan viltskador
Ståndortsanpassning	Andel mager mark föryngrad med tall
RASE	Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus
Granar	Årsskada Gran(vinterskador + sommarskador)

2.2.2 Bedömt betetryck i avsaknad av Äbin

Bedömningen görs av älgförvaltningsgruppen.

För	Tolerabla	För omfattande	2020	2021	2022
Tall	☐	☐			
Gran	☐	☐			
RASE, välj alternativ i lista	Omhändertas istället av:		Välj i lista	Välj i lista	Välj i lista

Bedömningen grundar sig på

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.3 Redovisning av skador på gröda

	Tolerabla	För omfattande
Omfattning	☒	☐

Redogörelse för typ av skador och var skadorna har förekommit.

Lokala skador på spannmål

--

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.4 Redovisning av rapporterade viltolyckor med älg

Vilttrafikolyckorna med älg de senaste 3 åren

År	2019	2020	2021
Älgolyckor inom ÄFO, antal	54	55	39
Tjur, trafikdödad	9	9	6
Hondjur, trafikdödad	6	7	6
Kalv, trafikdödad	6	6	6
Okänd, trafikdödad	3	1	0
Summa trafikdödade älgar	24	23	18

2.5 Övrig dödlighet

År	2019	2020	2021
Tjur			8
Ko			10
Kalv			10
Okänd			
Summa			28

2.6 Redovisning av rovdjursförekomst och predationstryck

Predation inom ÄFO

Vargrevir	% av reviret som berör ÄFO	Predation i reviret antal	Predation vuxen älg	Predation kalv	Revirets predation i ÄFOt	Predation/ 1000 ha
Ruskåsen	50%	110	10	45	55	0,4
Skacksjö	100%	90	16	74	90	0,7
		Summa:	26	119	145	1,1

Björntäthet per 100 000 ha	Antal björnar inom ÄFO	Predation per vuxen björn	Predation vuxen älg	Predation kalv	Björnens predation i ÄFOt	Predation/ 1000 ha

S:a predation:	26	119	145	1,1
-----------------------	----	-----	-----	-----

Förutsättningar för ovanstående:

Vargpredationen bör beräknas till 100-140 älgar/revir. I beräkningen utgörs predationen av 82% kalv och 18% vuxna.

Björnpredationen bör beräknas till ca 7 älgar per vuxen björn. I beräkningen utgörs predationen av 93% kalv och 7% vuxna.

Andelen vuxen björn utgör 50% i beräkningen.

3. SAMMANFATTNING MÅL OCH NULÄGE

Mål	Nuläge	Trend	Åtgärdsförslag
Vinterstam, älgar per 1000ha registrerad jaktareal	9,5	11,0	Välj i lista
Vinterstam, antal älgar totalt inom ÄFO	1214	1406	Välj i lista
Andel tjur av vuxna i älgobs	36%	36%	Välj i lista
Antal kalvar per hondjur i älgobs	0,65	0,65	Välj i lista
Kalvandel i avskjutning	40%	42%	Välj i lista
Slaktvikter kalv (kg)	70	63	Välj i lista
Färskas skador tallar/produktionstammar, max	5%	17%	Välj i lista
Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus		4%	Välj i lista
Fodersituation enligt foderprognos			Välj i lista
Älgolyckor inom ÄFO, antal totalt		39	Välj i lista
Övrig dödlighet, antal älgar inom ÄFO		28	Välj i lista
Predation, antal älgar inom ÄFO		145	Välj i lista

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

4.1 Avskjutning för älgförvaltningsområdet

Avskjutningen fördelas på ÄSO och licensområden

År	2022	2023	2024
Tjur	133	133	136
Hondjur	144	144	148
Kalv	184	184	189
Antal älgar totalt	461	461	473
Andel tjur av vuxna (%)	48%	48%	48%
Andel kalv av total avskjutning (%)	40%	40%	40%
Areal (ha för respektive år)	127 839	127 839	127 839
Totalt per 1000 ha	3,6	3,6	3,7

Avskjutning baseras på:

Beräkningsmodell Älgfrode
 Eget förslag (motiveras nedan)

Motivering för avvikelser jämfört med beräkningsmodellens förslag

4.2 Tilldelning av kalv respektive vuxna älgar till licensområden

	Beräkning enligt punkt 4.1	Eget förslag
Arealkrav för kalv:		200 ha
Arealkrav för vuxen:	462	ha

Beräknad tilldelning för licensområden baserat på registrerade arealer		
Älgar/1000 ha	% Kalv	Antal älgar
5,0	70%	153
2,2		66
7,2		219

Behov av olika arealkrav inom området:

Minsta areal för licenstilldelning på kalv 200 ha. Övrig licenstilldelning uppdras åt Länsstyrelsen att fastställa.

4.3 Planerade inventeringar

År	2022	2023	2024
Äbin	☒	☐	☒
Spillningsinventering	☐	☒	☐
Flyginventering	☐	☐	☐
Avskjutningsstatistik	☒	☒	☒
Älgobs	☒	☒	☒
Kalvvikter	☒	☒	☒
Foderprognoser	☒	☒	☒

Kommentarer

5. ÖVRIGT

5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom ÄFO.

Se bifogade protokoll från samrådsmöten.

5.2 Granskning av älgskötselplaner.

Se bifogade skriftliga yttranden som insänts till länsstyrelsen.

5.3 Älgförvaltningsgruppens råd och vägledning i övrigt för älgskötselplaner inom ÄFO.

ÄSO-planens avskjutningsmål bör max ha den tjurandel och kalvandel som anges i ÄFO-planen. Vid hög predation kan kalvandelen behöva vara lägre än i ÄFO-planen.

Viltet bör skjutas där det finns. Målet på ÄFO- och ÄSO-nivå är högre prioriterat än jämn fördelning mellan ÄSO och mellan jaktlag.

Avlysningsjakt på kalv bör tillämpas och om möjligt redan från jaktstart.

Avlysningsjakt på ko/kviga bör om möjligt tillämpas från jaktstart eller inom en månad därefter om skadesituationen inom ÄFO visar mer än 5% årsskada på tall.

5.4 Uppföljning och ev behov av förändringar i ÄFP under innevarande planperiod.

Mål	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Vinterstam			
Tjurandel			
Reproduktion			
Kalvandel i avskjutning			

Sekreterare

Erik Eriksson
Namnförtydligande

Justeras

Benny Lindroth
Namnförtydligande

Ordförande

Per Forsman
Namnförtydligande

Justeras

Rolf Ståhlberg
Namnförtydligande

Älgförvaltningsplanen är enhälligt antagen av ÄFG

Älgförvaltningsplanen är beslutad med utslagsröst

Har någon ledamot deltagit genom fullmakt (bifogas protokoll)

Ja	Nej
☒	☐
☐	☒
☐	☒

Reservationer framförda av:

Namn

Namnförtydligande

Namn

Namnförtydligande

Motivering eller avvikande mening